

Khi cậu bé quàng khăn đỏ thối sáo...

Thị trường Barack Obama không gây thất vọng cho những ai chuyên ho.

Đến hành cách mạng, ông tiên t báo đ ng n c M v nguy c kh ng ho ng n u không áp đ ng các ch ng trình c i t xã h i c a ông. Nh thu t hùng bi n ông thành công m mẫn vì đã gây h t ho ng trong th tr ng khi thiên h hi u ra n i dung các ch ng trình y. Hôm Th Hai, ch s K ngh Dow Jones đã tu t đ i đi m tâm lý là 7.000, m t 300 đ i m trong n i m t ngày, và tr v tr giá c a tháng Năm năm 1997. Ch s S&P thì đ ng đáy c a năm 1996.

Bao nhiêu t n l i trong giai đ o n th tr ng đ c giá t 2002 đ n 2007 đã tiêu vong. Tài s n thu l m đ c th i c phi u dot-com lên giá t g n hai ch c năm tr c nay đã m t m t t ng l n. Báo chí loan tin là t đ nh cao c a tháng 10 năm 2007, th tr ng ch ng khoán M đã m t n a giá, 50%, ch thua m c th t thoát 89,2% trong th i T ng kh ng ho ng 1929-1933.

Nhìn cách khác, nh c u bé quàng khăn đỏ, Obama đã nhu m đ th tr ng và gieo thêm ho n n n cho kinh t .

Đã đ n lúc nh u ng i ân h n vì lá phi u ngày b n tháng 11 năm ngoái.

Xin hãy ki m đ i m l i...

T khi Barack Obama tuyên th nh m ch c vào ngày 20 tháng Giêng, th tr ng ch ng khoán Hoa K đã m t giá n ng. N u l y ch s Willshire 5000 - có giá tr tiêu bi u h n ch s S&P 500 ch có 500 doanh nghi p, hay ch s K ngh Dow Jones quen bi t, g m ba ch c đ i gia kinh doanh - thì c phi u M đã s t giá 30%.

Đi n gi i cho đ hi u: gi i đ u t v a m t ba ngàn t đô la sau khi đ c m t ông T ng th ng vĩ đ i. Mà gi i đ u t y không ch là tài phi t Wall Street hay t phú t trong các ngôi nhà ch c tri u.

H n phân n a dân M - 100 tri u ng i i tu i tr ng thành - là thành ph n có t n đ u t . Các tr ng m c h u li m lo i 401(k), các qu h t mutual funds, hay các ch ng trình tín đ ng cho sinh viên cũng đ c đ u t đ sinh l i h u tr ti n cho thân ch - k c ng i s v h u sau này. Bâ gi , nh ng thành ph n y v a m t ba ngàn t đô la trong b n tháng.

Khi nói th tr ng s t giá t i m c th p nh t k t 1997 thì đ i u y cũng có nghĩa là công lao ch t b p đ đ u t c a nh u ng i trong g n 12 năm qua đã thành công c c. Khi b m t v n nh v y, thì vi c đ u t và chi tiêu c a m i ng i t nhiên càng gi m và sinh ho t kinh t càng co c m. Cho nên không ch có m t thi u s tài phi t mà m i ng i bình th ng khác đ u b nh h ng trong v đ s n c phi u.

Đ y là "hi u ng Obama" làm gi i đ u t b ch y.

Tr c khi hi u ra hi u ng đó thì hãy tr v ngày nh m ch c c a ông, 20 tháng Giêng.

Có ng i cho r ng Obama đã khôn ngoan ch n ngày 20 tháng Giêng đ nh m ch c! Khôn ngoan vì đ y là m t ngày sau l t ng ni m m c s Martin Luther King Jr. Nh m ch c vào ngày đó là m t nh c nh tuy t v i v m t b c vĩ nhân da đen đã b ám sát vào năm 1968.

Lý lu n y sai l c ít nh t t hai khía c nh!

Th nh t là chuy n x a: Mừng hai tháng Giêng năm 1983, t i V n H ng c a toà B ch Cung,

T ng th ng Ronald Reagan long tr ng ban hành đ o lu t vinh danh M c s King b ng m t ngày ngh l c a toàn qu c. L n đ u tiên n c M t ch c l vinh danh là hôm 20 tháng Giêng năm 1986, đó là "Martin Luther King, Jr. Day." Sau đ y, năm 1992, T ng th ng George H. Bush (ông Bush cha) m i quy t đ nh ch n ngày Th Hai th ba (third Monday) c a tháng Giêng hàng năm là ngày Martin Luther King, g n v i sinh nh t c a v m c s là 15 tháng Giêng.

T đ y, ta m i th y t t c 50 ti u bang Hoa K cùng vinh danh Martin Luther King l n đ u tiên vào ngày 17 tháng Giêng, năm 2000. Ngày Th Hai th ba c a tháng Giêng. Nói l i cho g n và rõ: ngày ông Obama nh m ch c là 20 tháng Giêng ng u nhiên g n v i ngày Martin Luther King. Mà Obama không ph i là ng i "ch n" ngày đó!

Đây là khía c nh th hai.

Hi n pháp Hoa K có Tu chính án 20, đ c phê chu n ngày 23 tháng Giêng năm 1933, đ n đ nh chi ti t v th i h n nh m ch c c a các viên ch c liên bang t T ng th ng tr xu ng.

Trong kho n 1, Tu chính án ghi rõ: "nhi m k c a T ng th ng và Phó T ng th ng ch m d t vào (12 gi) tr a ngày th 20 c a tháng Giêng và nhi m k c a các Ngh sĩ và Dân bi u ch m d t vào tr a (noon) ngày th ba c a Tháng Giêng (3rd day of January) và nhi m k c a nh ng ng i k nhi m b t đ u t lúc đó."

Chi ti t s đ ng y cho th y Barack Obama ch có th tuyên th vào ngày 20 tháng Giêng năm nay - và th c t còn tr m i phút sau h n k 12 gi tr a! B o r ng Obama có th ch n ngày này là m c "h i ch ng Obamê". B Obama mê ho c - Obamania.

N u t ng Obama có th đi đ c trên n c và ch n c ngày nh m ch c c a mình thì cũng đ ng quên r ng ngày y là m t bi n c tr ng đ i b n năm m i có m t l n và liên h đ n t t c gu ng máy công quy n c a M trên toàn c u l n h th ng an ninh t i th đô. M i đ c c hôm mừng b n tháng 11 thì làm sao Obama có th quy t đ nh th i đi m tuyên th vào hai tháng sau đ g i nh đ n m c s King? Mà n u ch n đ c thì sao Obama không ch n đúng ngày Martin Luther King... cho đ p?

Vì Hi n pháp và lu t l Hoa K không quy đ nh s ho ng ti u y. M t tri u ch ng c a "h i ch ng Obamê" là b nh tôn sùng lãnh t .

Bây gi sang chuy n Wall Street và Main Street.

Wall Street là khu v c kinh doanh tài chánh n m t i thành ph New York và tr thành bi u t ng c a th l c t b n M . Nh ng, ra kh i trung tâm y, Hoa K còn có c tri u th tr n hay t nh l có m t con đ ng g i là Main street, con đ ng chính t khi thành ph này thành hình vào m t thu xa x a.

Trong n n văn hoá ph thông c a Hoa K , Main Street tr thành tiêu bi u cho đ i s ng th ng nh t c a qu n chúng, ho c nh ng giá tr truy n th ng c a n c M thâm sâu, ng i c v i Wall Street là tiêu bi u c a tài phi t hay các t h p tài chánh.

N a th k tr c, đ ng C ng Hoà còn phân bi t Wall Street là c a thành ph n phóng túng v xã h i (social liberal) khác v i Main Street là thành ph n sùng chu ng k c ng truy n th ng.

Trong cu c tranh c T ng th ng v a qua, các t phú và đ i t h p c a Wall Street đã ng h qu tranh c c a Ngh sĩ Obama nhi u g p b i so v i Ngh sĩ John McCain. Ng c l i, McCain ch còn trông mong vào thành ph n c c y vai b a hay ti u doanh nhà qu t i Main Street. Cho nên, lý lu n r ng đ ng C ng Hoà c a tài phi t và đ ng Dân Ch là c a dân nghèo là lý lu n c a c m quan, mà thi u c s .

Và vi t r ng Wall Street cùng Main Street là bi u t ng c a t b n, c a Th tr ng Tài chánh và Ngân hàng, là gây l m l c cho ng i đ c.

S dĩ ph i nh c l i thói quen đã thành bình th ng c a xã h i M vì h i ch ng Obamê khi n có ng i hi u sai và vi t b y mà cho r ng Wall Street và Main Street là bi u tu ng c a t b n M .

kinh tế để đạt mức tăng trưởng cao hơn và thu được nhiều công nhân hơn.

Ưu tiên này có nghĩa là phải giảm thuế cho các doanh nghiệp để họ có thể đầu tư và khai thác các tài sản để sinh hoạt kinh tế trở lại bình thường.

Chính quyền Obama đã nêu ra một số điểm đáng chú ý về cách tài chính, qua bài thông báo của Tổng trưởng Ngân khố Timothy Geithner vào tháng trước. Ông Geithner vừa trình bày thì các phiêu lưu nhất của các doanh nghiệp, những nhà đầu tư là các ngân hàng và doanh nghiệp tài chính. Lý do là thị trường không hiểu Chính quyền Obama muốn làm gì qua những thông báo quá sai lệch.

Hôm nay, Tổng trưởng Geithner đã ôm một bình ga lớn rất sâu. Không ai thấy hay biết là Chính quyền sẽ làm gì để giảm thuế và khuyến khích hoạt động tài chính. Các phiêu lưu ngân hàng cũng tuột dốc và chuyển của nguy kinh tế trở thành một hố... Ngày hôm qua, Thứ Ba, mới là thấy ông Geithner ra đi từ ngân sách trước của Ủy ban Chuẩn bị chi tiêu vì nói rằng việc của các ngân hàng có khi sẽ tốn hơn 700 tỷ đã trả! Sau một ngày sốt giá, thị trường vừa thoải mái ngóc đầu thì đã lại tuột giá vào cuối ngày!

Thật ra, chính thấy hy vọng gì trên lãnh vực tài chính ngân hàng thì thị trường đã tuy nhiên với một họch kích thích kinh tế của Obama.

Chuyến của nguy kinh tế qua đó luật kích thích trị giá 787 tỷ đô la đã được Obama có võ rất mạnh mẽ vòng vòng và đang tranh cãi để họ hiểu được những gì. Nhưng nhiên sao, ông đi và đang những gì của bang chi tiêu cho việc tái tranh cử năm 2012!

Khi được nhìn vào đó luật H.R. 1 có cái tên cũng rất hùng vĩ là "Đầu tư và Hồi phục" được ban hành vào ngày 17 tháng Giêng, người ta mới thấy rằng. Ưu tiên không phải là giảm thuế để kích thích sản xuất mà là tái phân bổ thuế và cải thiện xã hội. Hãy nghĩ đến một hình ảnh này cho dễ hiểu: các xe kinh tế đang bị kẹt kẹt, thay vì để xe qua để họ tự nhiên tăng trưởng, Chính quyền leo lên để máy rút bớt nguyên liệu xuất khẩu để ban phát cho thành phố của tri của mình.

Giữa hai ưu tiên là kinh tế và xã hội, Obama nhìn qua xã hội - và cuộc tái tranh cử của mình.

Ông thấy bất hành việc đó bằng lý luận mà dân. Bên nhà giàu có trách nhiệm sản xuất và những người cùng khổ, nhất là trong hoàn cảnh khó khăn hiện nay. Nghe vậy, chắc có những kẻ tham lam và bất công mới phải, và những người lý tưởng thì phải vất vả, hoặc vì lợi ích cá nhân.

"Bên nhà giàu" đó là các hộ gia đình có lợi ích đáng kể 250 ngàn đô la trở lên. Trong số này, rất nhiều người là người đầu tư còn con cháu thừa kế thừa kế. Và rất nhiều người khác là chủ đầu tư của các doanh nghiệp nhỏ, thành phố có khả năng tuyển dụng nhân công cao nhất, hơn hẳn các địa phương Wall Street.

Xin hãy nhìn lại những nhà đầu tư: những người đầu tư - đầu tư máy sản xuất - và bất kỳ thị trường nào và họ dám bung ra làm ăn nên làm cho kinh tế đang suy trầm càng thêm sa sút. Họ đã vô tình: họ là bên nhà giàu đáng ghét, cho nên qua tài khóa thì sẽ phải trả thuế cao hơn để sản xuất của cải cho dân nghèo. Chế độ những thuế suất biên (marginal tax rate) sẽ tăng, mà do các khoản tăng chi của được ban hành, hiểu rằng họ phải chấp nhận những tình hình cải thiện xã hội sẽ nâng phần đóng góp của bên thuế bên thuế xa xôi từ 20 đến 50%.

Nhân đây, phải nhớ một vài huy hiệu thời và thuế.

Vào năm 1980, trước khi Ronald Reagan giảm thuế suất để kích thích sản xuất thì 1% giàu nhất nộp thuế thu nhập 19% trong số người nộp thuế liên bang. Sau bài pháp luật thuế này - bài để kích thích là để nâng đỡ "nhà giàu" - phần đóng góp của 1% này lên tới 27,6%: một phần trăm dân số giàu nhất đã trang trải hơn 27% tổng số thuế liên bang cho chính quyền liên bang.

Sau khi George W. Bush cắt thuế năm 2001 rồi 2003 - "cũng để nâng đỡ bên tài phiệt giàu có" theo lý luận của ông - thì phần đóng góp của 1% đáng ghét nhất đã lên tới gần 40%! Thuế lợi tức

đ c h đã có m c lũy ti n cao h n, t c là tr c thu c a nh ng ng i có ti n theo t l n ng h n. Ngày nay, trong t ng s ch ng 140 tri u ng i tr thu , thành ph n có l i t c trên 250.000 kho ng b n tri u và tr 60% t ng s thu v thu khoá cho ngân sách. Vài ph n trăm dân s đã tr 60% ti n thu cho nhà n c mà coi b ch a đ ! Nh ng s th t t i thi u y đã không đ c ai nh c t i và đa s c c tin r ng ng i giàu ph i cáng đáng gánh n ng xã h i nhi u h n và tăng thu c a h là đi u h p lý.

Thành ph n t i i này bèn suy lu n cũng r t h p lý: D i gì đi c y và lãnh r i ro phá s n trong lúc b t tr c này? Mà n u có thoát năm nay thì qua năm t i s l i tr thu n ng h n! Vì v y, m i ng i đ u co tay l i, rút ti n kh i th tr ng đ th thân và ch ngày b g t đ u vì l có tốc nhi u h n ng i khác.

Con gà đ tr ng vàng v a u ng thu c ng a thai - và t t nhiên không đ c b o hi m y t đài th nh nhi u thành ph n c tri khác! T b n đang giã t th tr ng đ nh ng đ t ch i cho nh ng ng i hào hi p, theo đi u sáo vi vu c a c u bé quàng khăn đ .